މާފުށީޖަލަށް ކުރި ޒިޔާރަތާބެހޭ ރިޕޯރޓް
28 އޭޕްރީލް2009
ރިޕޯރޓްގައި އެކުލެވިގެންވާ ބައިތައް:
1. ތަޢާރަފް
2. މަޤުޞަދު
3. ޖަލުގެ ވެރިންނާއި މުވައްޒަފުންގެ ފަރާތުން ލިބުނު މަޢުލޫމާތު
4. ޤައިދީންގެ ފަރާތުން ލިބުނު މަޢުލޫމާތު
5. ކޮމިޝަނަށް ފާހަގަކުރެވުނުކަންތައްތައް
6. ހުށަހެޅުންތައް
7. ނިންމުން

01 – ތަޢާރަފް
14 ސެޕްޓެމްބަރ 2005ގައި ދިވެހިރާއްޖެއިން ސޮއިކޮށްފައިވާ ދި އޮޕްޝަނަލް ޕްރޮޓޮކޯލް ޓު ދަ
ކޮންވެންޝަން އެގެއިންސްޓް ޓޯޗަރ (އޮޕްކެޓް) މި ޕްރޮޓޮކޯލްގެ ދަށުން ކޮންމެ ދައުލަތަކުންވެސް އެ ދައުލަތެއްގެ ބާރު ހިނގާ
ޞަރަޙައްދެއްގައި އަނިޔާވެރި، ލާއިންސާނީ ނުވަތަ ދަށު ދަރަޖައިގެ ޢަމަލުތައް ހުއްޓުވުމަށް "ނޭޝަނަލް ޕްރިވެންޓިވް މެކޭނިޒަމް"
(އެން.ޕީ.އެމް)އެއް ޤާއިމްކު ރުމަށް ލާޒިމްކުރެއެވެ. މި ގޮތުން ދިވެހި ސަރުކާރުން، ރާއްޖޭގެ ނޭޝަނަލް ޕްރިވެންޓިވް މެކޭނިޒަމެއްގެ
ގޮތުގައި ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހިއުމަން ރައިޓްސް ކޮމިޝަން ހަމަޖެއްސެވުމަށް ނިންމަވާ މި ކޮމިޝަނާއެކު ވާހަކަ ދައްކާ، ދެފަރާތް
އެއްބަސްވެ 2007 ޑިސެމްބަރުގައި، އެން.ޕީ.އެމްގެ މަސައްކަތް ކުރާނީ މި ކޮމިޝަނުން ކަމުގައި ސަރުކާރުން ވަނީ ހަމަޖައްސާފައެވެ.
އަދި 28 އޭޕްރީލް 2008މ. ދުވަހުން ފެށިގެން މިކޮމިޝަނުގެ ފަރާތުން ވަނީ އެން.ޕީ.އެމްގެ މަސައްކަތް ފަށާފައެވެ.
28 އޭޕްރީލް 2009ވީ ދުވަހު ކ.މާފުށީ ޖަލުގެ ޢާއްމު ޙާލަތު ދެނެގަތުމަށްޓަކައި މިކޮމިޝަނުން އެޖަލަށް
ވަނީ ޒިޔާރަތެއް ކޮށްފައެވެ. މިތަނަކީ މިނިސްޓްރީ އޮފް ހޯމްއެފެއާޒުގެ ދަށުން ހިނގާ ޑިޕާރޓްމަންޓް އޮފް ޕެނިޓެންޝަރީ އެންޑް
ރިހެބިލިޓޭޝަން ސަރވިސްގެ ބެލުމުގެ ދަށުން ހިނގަމުންދާ ޖަލެކެވެ. މި ޒިޔާރަތުގައި ކޮމިޝަނުން މަޢުލޫމާތު ހޯދާފައިވަނީ އެތަނުގެ
ކަންތައްތައް ބެލެހެއްޓުމަށް އިސްކޮށްތިއްބެވި ވެރިންގެ ފަރާތުންނާއި ތަނުގައި މަސައްކަތްކުރާ މުވައްޒަފުންގެ ފަރާތުންނާއި
އެތަނުގައި ބަންދުކޮށްފައިތިބި މީހުންގެފަރާތުންނާއި އަދި ތަނުގައި ބޭނުންކުރާ ލިޔެކިޔުންތަކާއި އެހެނިހެން ވަޞީލަތްތައް
ބަލައިގެންނެވެ. މިޒިޔާރަތުގައި ކޮމިޝަނުގެ 2 މެމްބަރަކާއި އަދި އެން.ޕީ.އެމްގެ 4 މުވައްޒަފުން ބައިވެރިވިއެވެ.
02 – މަޤުޞަދު
ކ.މާފުށީ ޖަލަށް ކުރި މިޒިޔާރަތަކީ ހިއުމަންރައިޓްސް ކޮމިޝަންގެ ޤާނޫނު (ނަމްބަރ 6/2006)ގެ 21
ވަނަ މާއްދާގެ(ރ) ގައިވާ ގޮތުގެމަތިން، ޝަރުޢީ ޙުކުމެއްގެ ދަށުން ނުވަތަ ޤާނޫނީ އަމުރެއްގެ ދަށުން ބަންދުކޮށްފައިތިބޭ މީހުން
ބައިތިއްބާ ތަންތަނަށް ކޮމިޝަނުން ޒިޔާރަތްކުރުމަށްފަހު ބަންދުގައި ތިބޭ މީހުންގެ އިންސާނީ ޙައްޤުތަކަށް އުނިކަމެއް އައިސްފައި
ނުވަތަ ގެނެސްފައިވޭތޯ ބަލައި، އެމީހުންގެ މަޞްލަޙަތުތައް ބަލައި ދިރާސާކޮށް، އެމީހުން ބަންދުގައި ތިބޭ ތަންތަނުގެ ވަޞީލަތްތައް
ރަގަޅު ކުރަންޖެހޭކަމަށް ފެންނަނަމަ، ނުވަތަ އެމީހުންނަށް ލިބިދޭ އިނާޔަތްތައް އިޞްލާޙު ކުރަންޖެހޭކަމަށް ފެންނަނަމަ، އެކަންކަމާއި
ގުޅޭ ގޮތުން ކޮމިޝަނަށް ފެންނަގޮތް ސަރުކާރުގެ ކަމާބެހޭ ފަރާތްތަކަށް ހުށަހެޅުމަކީ ކު ރަންޖެހޭ ކަމަކަށްވާތީ، އެކަންކަން ދެނެގަތުމުގެ
ގޮތުން ކުރިޒިޔާރަތެކެވެ.
2/ 11

–03 މުވައްޒަފުންގެ ފަރާތުން ލިބުނު މަޢުލޫމާތުން ފާހަގަކުރެވުނު ކަންތައްތައް
މި ޒިޔާރަތުގައި ކ.މާފުށީ ޖަލުގެ ޙާލަތު އޮޅުންފިލުވުމަށް އެތަނުގައި އެވަގުތު އިސްކޮށް ޙަރަކާތްތެރިވި
ފަރާތްތަކާއި ތަނުގެ ޑިއުޓީއަދާކުރާ މުވައްޒަފުން (ޕްރިޒަން އޮފިސަރުން)ނާއި ވާހަކަދައްކައި މަޢުލޫމާތު ސާފުކުރުމުގެ އިތުރުން
ލިޔެކިޔުންތައް ބެލިފައިވެއެވެ. މިކަންކަމުން ފާހަގަކުރެވުނު ކަންތައްތަކަކީ:
3.1 ޖަލުގައި މިވަގުތުތިބީ 573 ޤައިދީންކަމާއި މީގެތެރެއިން 534 ޤައިދީންނަކީ ފިރިހެނުންކަމާއި އަދި 39 އަންހެން ޤައިދީން
ތިބިކަން.
3.2 ޖަލު ސިޔާސީ ހަތިޔާރަކަށް ބޭނުންކުރުމަށް ބައެއްފަރާތްތަކުން މަސައްކަތްކުރަމުންދާކަމާއި މިކަމުގެ އަޞަރު ޖަލުގެ
ޤައިދީންނާއި ތަނަށް ފޯރާފައިވުމުން ޖަލު ހިންގުމަށް ވަރަށްބޮޑަށް ދަތިވެފައިވާކަން.
3.3 ޖަލުގެ މުވައްޒަފުންނަށް ލިބެންޖެހޭ އިނާޔަތްތަކާއި ރިސްކް އެލަވަންސް ލިބުމުގައި ދިމާވެފައިވާ މައްސަލަތައް
ޙައްލުނުކުރެވިއްޖެނަމަ ޖަލު ހިންގުމުގައި އިތުރު މައްސަލަތައް ކުރިމަތިވެދާނެ ކަން.
3.4 ޖަލު ހިންގުމަށް ޤާނޫނަކުން ބާރުލިބިދީފައިވާ ޤަވާޢިދެއް ހެދިފައި ވީނަމަވެސް އެޤަވާޢިދާއި އެއްގޮތަށް ބައެއްކަންތައްތައް
ކުރުމަށް މިނިސްޓްރީ އޮފް ހޯމް އެފެއާޒުން ހުއްދަ ނުދެއްވާތީ ޖަލު ހިންގުމުގައި މިޤަވާޢިދާއެއްގޮތަށް ހުރިހާކަމެއް
ނުގެންދެވޭކަން.
3.5 އަލިފާނުގެ ޙާދިސާގައި ޖަލުގެ ފެންޕްލާންޓާއި، ކަރަންޓް ޑިސްޓްރިބިއުޝަން ފޮށިތަކާއި، އަލަށްހެދި ޖަލުގެ ކަރަންޓް
ނަރުތަކާއި އެތަނުގެ ސީލިންގ އަދި ޤައިދީންގެ ބޭސްފަރުވާއަށް ބޭނުންކުރާ ޞިއްޙީ ފަރުވާދޭ ޢިމާރާތާއި ބަލިމީހުން
ބައިތިއްބާ ވޯޑާއި ޑޮކްޓަރީ އިކްއިޕްމަންޓްތަކާއި، ޤައިދީންގެ ބޭސްފަރުވާގެ ލިޔުންތަކާއި އަލަށްހެދި ގޭޓްހައުސްގެ ބަޔަކާއި
ސެކިއުރިޓީ ޓަވަރާއި، ފޯންކޯލް ދިނުމަށް ހަދާފައިވާތަނާއި މަސައްކަތްތެރިކަން ދަސްކޮށްދިނުމަށް ބޭނުންކުރާ ޢިމާރާތުގެ
ބަޔަކާއި އުގަންނައިދޭ ކްލާސްރޫމްތައް ފަދަ ތަންތަން ވަނީ ބޭނުން ނުކުރެވޭވަރަށް އަނދާފައި ކަމާއި އަދި މިތަންތަނަށް
ލިބިފައިވާ ގެއްލުމަކީ އަންދާޒާކުރެވޭ ވަރަށްވުރެ މާބޮޑު ގެއްލުމެއްކަން.
3.6 ޖަލުގަ އި ހިންގާފައިވާ އަލިފާނުގެ ޙާދިސާގެ ފަހުން ޖަލުގެ ކަންކަން ބެލުމަށް މިވަގުތު ޖަލުގައި ސިފައިންގެ 4 މީހަކާއި އަދި
ފުލުހުންގެ 10 މީހަކާއި އީ.އެސް.ޖީ (އެމެޖެންސީ ސަޕޯރޓް ގްރޫޕް)ގެ ބައެއް މީހުންވެސް ޙަރަކާތްތެރިވަމުންދާކަން.
3/ 11

3.7 ޔުނިޓް 2ގައި މިނިވަންކޮށް ދޫކޮށްލެވިފައިތިބި ޤައިދީން ހައްޔަރުކުރެވިފައިވާކަމާއި މިހާރު ޖަލު ކޮންޓްރޯލް ކުރެވިފައިވާކަން.
3.8 ޖަލުގައި ހިންގި އަލިފާނުގެ ޙާދިސާގެ ފަހުން ޖަލުގެ ޤައިދީންނަށް ފޯރުކޮށްދެމުންއައި ބޭސްފަރުވާގެ ޚިދުމަތާއި، ފޯނުކޯލުގެ
ޚިދުމަތާއި، ޢާއިލީ ބައްދަލުވުމާއި އެކަހެރި ބައްދަލުވުމާއި، ޖަލުގެ ފިހާރައިން ޤައިދީންނަށް ވިއްކަމުންދިޔަ ބައެއް ތަކެތި
ފޯރުކޮށްދިނުމުގެ ޚިދުމަތާއި އެކި ބޭނުންތަކުގައި ޤައިދީން މާލެގެނައުމުގެ ކަންތައް މެދު ކެނޑިފައިވާކަން. އަދި މީގެއިތުރުން
ބޯފެންވެސް ފޯރުކޮށްދިނުމުގައި ވަކި މިންގަނޑަކަށް ކޮންޓްރޯލްކުރެވިފައިވާކަން.
3.9 ޖަލުގައި ޤައިދީންކުރާ ބޮޑެތި ކުށްތަކަށް ފިޔަވަޅު އެޅެމުން ނުދާކަން. މިގޮތުން ޤައިދީންގެ ފަރާތުން ތަނާއި މުވައްޒަފުންނަށް
ލިބޭ ބޮޑެތި ގެއްލުންތަކާއި ބެހޭ ތަޙްޤީޤު ނުހިންގޭކަމާއި އެކަށީގެންވާ ފިޔަވަޅެއް އެޅިފައިނުވާއިރު ބަދަލުހޯދޭނެ އެއްވެސް
ނިޒާމެއް ޤާއިމްކުރެވިފައި ނުވާކަން.
3.10 ޖަލުގައި ހިންގި އަލިފާނުގެ ޙާދިސާގައި ޖަލުގެ ވަށައިގެންވާ ފެންސުން ތިން ތަނަކުން ބާގަނޑު ހަދާ 20 ވަރަކަށް މީހުން
ފިލާފައިވާކަމާއި ނަމަވެސް ފަހުން އެމީހުން ހޯދައި ބަންދުކުރެވިފައިވާކަން.
4/ 11

3.11 ޖަލުގެ އެކި ސަރަޙައްދުތަކުގައި ޑިއުޓީކުރާ އޮފިސަރުން މުވާޞަލާތުކުރުމުގައި ބޭނުންކުރާނެ އެއްވެސް ވަޞީލަތެއް ނެތުމުގެ
ސަބަބުން ފުރިހަމަ ގޮތުގައި ޚިދުމަތް ފޯރުކޮށްދިނުމަށް ދަތިވާކަމާއި މަސައްކަތުގެ މާޙައުލުގައި މުވައްޒިފުންނަށް
ރައްކާތެރިކަމެއް ނެތްކަން.
3.12 މާފުށީ ޖަލާއި މާލޭޖަލަށް ކަނޑައެޅިފައި ތިބި ޕްރިޒަން އޮފިސަރުންގެ ތެރެއިން ބައެއް އޮފިސަރުން ފޭދޫފިނޮޅާއި
ހިންމަފުށީގައިވާ އައްސޭރިޖަލަށް ބަހާލުމުގެ ސަބަބުން މުވައްޒަފުންގެ ދަތިކަން އިޙްސާސްކުރަންޖެހިފައިވާކަމާއި
އިތުރުގަޑިތަކުގައި މަސައްކަތްނުކޮށް ހަމަޖައްސާލެވޭނެ ގޮތެއްނެތްކަމުން، ހެޑްއޮފީހުން އިތުރުގަޑީގައި މަސައްކަތްކުރުން
ހުއްޓާލުމަށް އަންގާފައިވި ނަމަވެސް ޖަލަކީ 24ގަޑިއިރު މަސައްކަތްކުރަންޖެހޭ އަދި ކުއްލި ޙާލަތުގައި ޙަރަކާތްތެރިވާ ނެ
މީހުންތިބެންޖެހޭ ތަނަކަށް ވުމުން މިވަގުތު އިތުރުގަޑިތަކުގައި މުވައްޒަފުން ލައްވައި މަސައްކަތްކުރުމަށް
މަޖްބޫރުވެފައިވާކަން.
3.13 މާރޗް މަހުގެ މުސާރައާއިއެކު ރިސްކު އެލަވަންސް ދީފައިވިނަމަވެސް އޭގެފަހުން އެލަވަންސް ލިބިފައިނުވާކަން.
3.14 މުވައްޒަފުންގެ ދަތިކަންހުރި މިންވަރުން ޙުކުމް ތަންފީޒުކުރަމުންދާ މީހުން މާލެ ގެންދަންޖެހޭ ޙާލަތްތަ ކުގައި ފޮނުވަންޖެހެނީ
ކޮންމެ ޤައިދީއަކަށް އެންމެ އޮފިސަރެއްކަމަށް ވުމުން ޤައިދީން ފިލައިގެންދިއުމަށް ފުރުޞަތު ބޮޑުވެފައިވާކަމާއި އަދި
އޮފިސަރުންނަށް ލިބެންޖެހޭ ރައްކާތެރިކަން ކުޑަކަން.
3.15 ޖަލުގެ ކަންކަން އެކަށީގެންވާގޮތަކަށް ހިންގޭނީ ޖަލަށް އިތުރު މުވައްޒަފުން ހޯދައިގެންނާއި ޖަލު ރަނގަޅުފެންވަރަކަށް ހަދައި
ތަނަށް ކަނޑައެޅިފައިވާ ޢަދަދަށްވުރެ ޤައިދީން އިތުރުނުވާނެ ގޮތެއްގެމަތިން ޖަލު ބައްޓަންކުރެވިގެންކަން.
3.16 ޖަލުތެރޭގައި މަސްތުވާތަކެތި ބޭނުންކުރުމާއި އޭގެ ވިޔަފާރިކުރުމަށް ކޮންމެވެސް ވަރެއްގެ ކޮންޓްރޯލެއް މިހާރު
އައިސްފައިވާކަން.
3.17 ޖަލުގައި ހިންގާފައިވާ އަލިފާނުގެ ޙާދިސާއާއި ގުޅިގެން މިހާރު ތަޙްޤީޤުފެއްޓިފައިވާ ކަމާއި ނަމަވެސް އަދި މިކަމުގައި
ބައިވެރިވި ޤައިދީންނަކީ ކޮންބައެއްކަން ކަށަވަރުވެފައި ނެތްކަން.
3.18 ޕްރިޒަން އޮފިސަރުންގެ އެކަމަޑޭޝަން ބްލޮކްގެ ޙާލަތު ރަނގަޅުކުރުމަށް ޑީ.ޕީ.އާރު.އެސްއަށް އެތައްފަހަރެއްގެ މަތިން
ހުށަހެޅިފައިވާކަމާއި ނަމަވެސް މިހާތަނަށް އައި އިރުވެސް މިކަމަށް ޢަމަލީ ފިޔަވަޅެއް އެޅިފައިނުވާކަން.
5/11

3.19 އަލިފާނުގެ ޙާދިސާއާއި ގުޅިގެން ޖަލު ފާސްކޮށްބެލުމުގައި ޤައިދީންގެ އަތުން 50 މޯބައިލްފޯނު ފެނިފައިވާކަމާއި އަދިވެސް
ބައެއް ޤައިދީން ފޯނު ބޭނުންކުރަމުންދާކަމަށް ޝައްކުކުރެވޭކަން.
–04 ޤައިދީންގެ ފަރާތުން ލިބުނު މަޢުލޫމާތުން ފާހަގަކުރެވުނު ކަންތައްތައް
މި ޒިޔާރަތުގައި ޖަލުގައި މީހުން ބައިތިއްބާފައި ތިބި ގޮޅިތަކާއި ތަންތަނުގެ ޙާލަތާއި
ޤައިދީންނާމެދު ޢަމަލުކުރާ ގޮތުގެ މަޢުލޫމާތު ހޯދުނެވެ. އަދި ޤައިދީންނަށް ލިބިދޭ އިނާޔަތްތަކާއި ތަނުގެ ސާފުތާހިރުކަމަށް
ބެލިފައިވެއެވެ. މިގޮތުން ފާހަގަކުރެވުނު ކަންތައްތަކަކީ:
4.1 ޤައިދީންނަށް އެކަށީގެންވާ ގޮތެއްގައި ބޭސްފަރުވާ ނުލިބޭކަމާއި ޑޮކްޓަރަށް ދެއްކިފައިވާ ޤައިދީންނަށްވެސް ބޭސްލިބުމުގައި
ލަސްވަމުންދާކަން.
4.2 ޖަލުގައި ޤައިދީންގެ ޢަމަލުތައް ހުންނަންވީ ގޮތް ބުނެދީފައިވާ ލިޔުމެއް ފެންނާނެގޮތަށް ބަހައްޓާފައި ނެތުމުން ޤައިދީން
ޖަލުގައި އުޅެންވީގޮތް ނޭގުމާއި ޖަލުގައި އުޅޭއިރު ހިފަހައްޓަންވީ މިންގަނޑުތައް ނޭނގޭކަން.
4.3 އަންހެން ގައިދީންނާ ފިރިހެން ގައިދީންނާ ދެމެދު ޖަލުގައި ތަފާތު ކުރުންތަކެއް ގެންގުޅޭކަން. މިގޮތުން އަންހެނުންގެ ޖަލަކީ
އަންހެނުން ބޭތިއްބުމަށް ޚާއްޞަ ކޮށްގެން ހަދާފައި ހުރިތަނަކަށް ވާހިނދު އެތަން ފަރުމާކުރުމުގައި އަންހެން ގައިދީން
މުނިފޫހި ފިލުވުމުގެ ޙަރަކާތް ހިންގޭނެ ގޮތެއް ނެތްކަން. އަދި މިހާރު އެމީހުންނަށް މި ޚިދުމަތް ހޯދާ ނުދެވެނީ ޖަލު ހަދާފަ
ހުރި ގޮތުން ކަމަށްބުނާކަމާއި އަދި މިޖަލުގައި މިހާރުވެސް ބައެއްކަހަލަ މުނިފޫހި ފިލު ވުގެ ޙަރާކާތްތަށް ހިންގިދާނެ ހުސްޖާގަ
އޮތް ނަމަވެސް އެއްވެސް ކަހަލަ ޙަރަކާތެއް ހިންގަމުން ނުދާކަން.
4.4 ޖަލުގެ ބައެއް ވަޒީފާތަކުގައި އުޅޭ ޤައިދީންނަށް ދެމުންދަނީ ކުޑަކުޑަ އެލަވަންސެއްކަމާއި ނަމަވެސް މިހާރު ހުރިހާކަމަކަށް
ބަދަލު އައިސްފައިވާއިރު ޖަލުގެ ޤައިދީންގެ މަސައްކަތުގެ އުޖޫރައަށްދޭ އެލަވަންސަށް ބަދަލުއަންނަން ޖެހޭކަން. އަދި
ޤައިދީންގެ ތެރެއިން ވަޒީފާގައި އުޅޭ ބައެއް ޤައިދީންނަށް މުސާރަ ނުލިބި ގިނަދުވަސް ވެފައިވާކަން.
6/ 11

4.5 ޖަލުގައި ހުންނަ ފިހާރައިން ޖަލުގެ ޤައިދީންނަށް ކުރިން ވިއްކަމުންދިޔަ ބައެއްތަކެތި މިހާރު ލިބެމުންނުދާކަމާއި މީގެތެރޭގައި
ކާއެއްޗްިއސާއި ކޮފީ ފަދަތަކެތި މިހާރު މެދުކަނޑާލާފައި ވާކަން. އަދި ޖަލުފިހާރައިން ވިއްކާތަކެތި އަގުބޮޑުކަމުގެ ސަބަބުން
ގަތުމަށް ދަތިވާކަން.
4.6 ޖަލުގައި ހިންގި އަލިފާނުގެ ޙާދިސާއާއި ގުޅިގެން އެކަމުގައި ބައިވެރިނުވާ ޤައިދީންވެސް ހިމެނޭގޮތަށް އެންމެންނަށް
އިނާޔަތްތައް ކަނޑާލާފައިވުމީ އިންސާފުންކޮށްފައިވާކަމެއް ކަމަށް ނުދެކޭކަން.
4.7 ޖަލުގައި ތަޢުލީމާއި ތަމްރީނު ހޯދައިގެން މުޖުތަމަޢަށް ނުކުންނަށް ބޭނުންވާ ގިނަ ބަޔަކުތިބި ނަމަވެސް އެފަދަ ފުރުޞަތެއް
ލިބޭނޭގޮތެއް ރޭވިފައި ނުވާކަމާއި ޖަލުގެ އާބާދީގެ 90%މީހުންނަކީ ޑްރަގް މައްސަލަތަކުގައި ތިބި މީހުންކަމަށްވާއިރު
ރިހިބިލިޓޭޓްކުރެވޭނެ އެއްވެސް އިންތިޒާމެއް ހަމަޖައްސާފައި ނެތްކަން.
4.8 އެކި އެކި ބޭނުންތަކުގައި ޖަލުގެ ޤައިދީން ސަރުކާރުގެ އޮފީސްތަކަށް ފޮނުވާ ސިޓީގެ ޖަވާބު ލިބެމުންނުދާކަން.
–05 ކޮމިޝަނަށް ފާހަގަކުރެވުނު ކަންތައްތައް
5.1 ޤައިދީން އިޞްލާޙްކޮށް އަނބުރާ މުޖުތަމަޢަށް ގެނައުމަށްޓަކާ ކުރަންޖެހޭ އެއްވެސް މަސައްކަތެއް ކުރެވެމުން ނުދާކަން.
5.2 ޖަލުގައި އެކަށީގެންވާ ވަރަށްވުރެ ޤައިދީންގެ ޢަދަދު ގިނަވުމުގެ ސަބަބުން ޖަލުގެ ޤަވާޢިދާއި އަދި ބައިނަލްއަޤްވާމީ
މިންގަނޑުތަކާއި އެއްގޮތަށް ޖަލު ނުހިންގޭކަން. މިގޮތުން ޖަލުގައި ކުށުގެ ބާވަތުން ޤައިދީން ކެޓަގަރައިޒުކުރެވިފައި ނެތުމުގެ
ސަބަބުން ވަރަށް އާދައިގެ ކުށްކޮށްގެން ޖަލަށްލެވޭ މީހުންވެސް ބޮޑެތިކުށްތައް ކުރާ މީހުންނާއިއެކު ދިރިއުޅެން ޖެހުމުން
އިތުރުކުށްތަކަށް ހުށަހެޅެމުން ދާކަން.
5.3 ޖަލު މިހާރު ކޮންޓްރޯލްކުރެވިފައި ވީނަމަވެސް ޖަލުގައި ފޯރުކޮށްދިނުމަށް ކަނޑައެޅިފައިވާ ހުރިހާ އިނާޔަތްތަކެއް
މެދުކެނޑިފައިވާކަން. އަދި ޤައިދީންގެ އަޚްލާޤަށާއި، ކުރާ އިތުރުކުށްތަކަށް ބެލުމެއްނެތި، ވަކި އިސްތިސްނާއެއްނެތި، ހުރިހާ
ޤައިދީންނަށް އިނާޔަތްތައް މެދުކަނޑާލާފައިވާކަން.
7/ 11

5.4 ޖަލުގައިވާ ޔޫ.ޓޫ (ޔުނިޓް2-) ގެ ގޮޅިތަކުގައި ތިބޭ ޤައިދީން ގޮޅީތެރޭގައި ތިބޭއިރު ބޭރުގައިތިބޭ މީހުންނަށް އެއްވެސް ވަރަކަށް
ގޮޅީގެ އެތެރެ ނުފެންނަކަން.
5.5 ޖަލު ފުރިހަމަގޮތުގައި ހިންގުމަށްޓަކައި އިތުރު މުވައްޒަފުންނާއި ވަޞީލަތްތައް ބޭނުންވާކަން.
5.6 ނަފްސާނީގޮތުން ބަލިމީހެއްކަމަށް ބެލެވޭ މީހަކު ޖަލުގެ ހައިސެކިއުރިޓީ ގޮޅިއެއްގައި އެކަނި ބަންދުކޮށްފައިވާކަން.
5.7 ޖަލުހިންގުމުގެ ފުރިހަމަ ބާރާއި އިޚްތިޔާރު ޑީ.ޕީ.އާރު.އެސްއަށް ލިބިދީފައިނުވުމުގެ ސަބަބުން ޖަލު ހިންގުމުގެ ކަންކަން
ބޮއްސުންލާފައިވާކަމާއި ޖަލު ހިންގުމަށް ދޭންޖެހޭ ސަމާލުކަން ނުދެވޭކަން.
5.8 ޖަލުގައި ހިންގި އަލިފާނުގެ ޙާދިސާގައި ޤައިދީންގެ ބޭސްފަރުވާއާއި ބެހޭ ހުރިހާ ލިޔެކިޔުންތަކެއް އަނދާފައިވާކަން.
5.9 ޤައިދީންގެ ބޭސްފަރުވާގެ ކަންކަން ރަނގަޅަށް ބެލެހެއްޓެމުން ނުދާކަން.
5.10 ޖަލުގެ މުވައްޒިފުން ދިރިއުޅޭ ތަންތަނުގެ ވެންޓިލޭޝަން ރަނގަޅުނޫންކަމާއި، ހޫނުގަދަވެ އާވި ބަންދުވާފަދަ ތަނެއްގައި
ޝިފްޓް ޑިއުޓީއަށް މަސައްކަތްކުރާ ބަޔަކަށް ދުވާލާއި ރޭގަނޑުގެ ވަގުތުގައި ނިދަން އުނދަގޫވާނެކަން. އަދި ޕްރިޒަން
އޮފިސަރުން ފެންވަރާ ފާޚާނާކުރުމަށް ބޭނުންކުރާ ތަންތަން މީހުންގެ ނިސްބަތުން މަދުކަން.
5.11 ޖަލަށް ކުރެވެމުންދާ ޚަރަދުތަކަށް ބަލާއިރު އެދެވޭ ހެޔޮބަދަލުތަކެއް ޖަލުން ފެންނަމުން ނުދާކަން.
5.12 ޑިޕާރޓްމަން ޓް އޮފް ޕެނިޓެންޝަރީ އެންޑް ރިހެބިލިޓޭޝަން ސާވިސަސް (ޑީ.ޕީ.އާރު.އެސް)ގެ ހިންގުން ވަރަށްބޮޑަށް
ހަރުދަނާކުރަން ޖެހިފައިވާކަން.
06 - ހުށައެޅުންތައް
6.1 ސަރުކާރުންވެސް އަދި އެނޫން ފަރާތަކުން ވިޔަސް، ސިޔާސީ ނުވަތަ އެހެން ބޭނުމެއްގައި ނަމަވެސް، ބަންދުކޮށްފައިތިބޭ
ބައެއްގެ ބޭނުން ނަހަމަގޮތުގައި ހިފާ ޤައިދީން މެދުވެރިކޮށް ނާޖާއިޒު ފައިދާތަކެއް ޙާޞިލްކުރުމަށް މަސައްކަތްނުކުރުން.
8/ 11

6.2 ޖަލުގައި ހިނގާފައިވާ ގިނަ ޙާދިސާތައް ދިމާވަމުންދަނީ ޖަލުގައި ޤައިދީން ތޮއްޖެހުމުގެ ސަބަބުން ޖަލުބަލަހައްޓަންވީގޮތަށް
ނުބެލެހެއްޓިގެން ކަމަށްވާތީ، ވީހާއަވަހަކަށް މިކަން ރަގަޅުކުރުމައްޓަކާ ބައިނަލް އަޤުވާމީ މިންގަޑުތަކަށްފެތޭ ގޮތަށް
މިހާރުހުރި ޖަލުތަކުގެ ޙާލަތު ރަނގަޅުކޮށް އިތުރު ބޮޑުޖަލެއް އަވަހަށް ބިނާކުރުން.
6.3 ޙުކުމް ތަންފީޒުކުރަމުންދާ މީ ހުންގެ ޢަމަލުތައް ޖަލުގައި ބަހައްޓަންވީގޮތާއި ޕެރޯލްގެ ފުރުޞަތު ލިބޭނެގޮތްތައް އެނގޭނޭ
ލިޔުމެއް ޤައިދީންނަށް ފެންނާނޭހެން ގޮޅިތަކުގައި ބެހެއްޓުން.
6.4 ޤައިދީން ޖަލުގެ ތަންތަނަށާއި ތަކެއްޗަށްދޭ ގެއްލުމުގެ ބަދަލުނެގޭނޭ އުޞޫލުތަކެއް ޤާނޫނީ އޮނިގަނޑުގެ ތެރެއިން
ހަމަޖައްސައި އެ އުޞޫލުތަކަށް ޢަމަލުކޮށް އެފަދަ ކަންކަމުން ޖަލަށް ލިބޭ ގެއްލުމުގެ ބަދަލުހޯދުން..
6.5 ޖަލުގައި ޤައިދީންކުރާ ކުށްތައް ތަޙްޤީޤުކޮށް ޝަރީޢަތްކުރެވޭނެ ނިޒާމެއް ޤާއިމްކުރުން.
6.6 ޖަލުގެ ޙާލަތު ރަނގަޅުކޮށް ޤައިދީން އިޞްލާޙްކޮށް އަނބުރާ މުޖުތަމަޢަށް ގެނައުމަށްޓަކާ ކުރަންޖެހޭ ކަންތައްތައް ވީހާ
އަވަހަކަށް ކުރުމާއި ތަޖްރިބާކާރު މީހުންގެ އެހީގައި ޖަލުގައި ރިހެބިލިޓޭޝަން ޕޮރުގްރާމް ރާވާ ހިންގަން ފެއްޓުން.
6.7 ޖަލުގައި ހިންގި އަލިފާނުގެ ޙާދިސާއާއި ގުޅިގެން ޤައިދީންނަށް ލިބެންޖެހޭ އަސާސީ ޙައްޤުތައް މެދުކެނޑިފައި އޮންނައޮތުން
ނިމުމަކަށް ގެނެސް ޤައިދީންނަށް ފޯނުކޯލް ދިނުމާއި، ޢާޢިލީ ބައްދަލުވުން އަދި އެކަހެރި ބައްދަލުވުން ފަދަ ކަންކަން
ފޯރުކޮށްދޭން ފެއްޓުން.
6.8 ޖަލު ފުރިހަމަގޮތުގައި ހިންގުމަށްޓަކައި ޖަލު ހިންގުމަށް ބޭނުންވާ މުވައްޒަފުންގެ ޢަދަދު އިތުރު ކޮށްދިނުން
6.9 ޖަލު ބަލަހައްޓާ ޕްރިޒަން އޮފިސަރުންނަކީ ރައްކާތެރިނޫން މާޙައުލެއްގައި މަސައްކަތްކުރާ ބަޔަކަށްވާތީ ސިވިލްސަރވިސް
ޤަވާޢިދާ އެއްގޮތްވާގޮތުގެމަތިން އެއްވެސް ތަފާތުކުރުމެއްނެތި ހުރިހާ ޕްރިޒަންސް އޮފިސަރުންނަށްވެސް ރިސްކް އެލަވަންސް
ޤަވާޢިދުން ލިބޭނެގޮތް ހަމަޖައްސައިދިނުން.
9/ 11

6.10 ޖަލުގައި މީހަކު ބަންދުކުރުމުގެ ކުރިން އެމީހަކީ ޞިއްޙީ ނުވަތަ ނަފްސާނީގޮތުން ޖަލުގައި ބަންދުކުރުމަށް އެކަށީގެންވާ
މީހެއްތޯ ބަލައި ކަށަވަރުކުރުން.
6.11 ޤައިދީންގެ ބޭސްފަރުވާގެ ކަންތައްތައް ރަނގަޅަށް ބަލަހައްޓައި ހިންގުން. އަދި ވަރަށް މަދު ޙާލަތެއްގައި މެނުވީ ޤައިދީން
ޑޮކްޓަރަށް ދެއްކުމަށް މާލެ ނުގެނެސް ފަރުޖެހޭނެ އިންތިޒާމް ޖަލުގައި ހުންނަ ޞިއްޙީފަރުވާދޭ މަރުކަޒުގައި ހަމަޖެއްސުން.
6.12 ޤާނޫނަކުން ބާރުލިބިފައިވާ ޖަލުޤަވާޢިދުގައިވާގޮތުން ޖަލުހިންގާ އެންމެ އިސްފަރާތަކީ ޑިޕާރޓްމަންޓް އޮފް ޕެނިޓެންޝަރީ
އެންޑް ރިހެބިލިޓޭޝަން ސަރވިސަސް ކަމަށްވާތީ ޖަލުހިންގުމުގެ ފުރިހަމަ ބާރާއި އިޚްތިޔާރު ޑީ.ޕީ.އާރު.އެސްއަށް ދީ ޖަލަކީ
ސަރުކާރުގެ އެކިއެކި ފަރާތްތަކުގެ ނުފޫޒުން އެއްކިބާވެފައިވާ ތަނަކަށް ހެދުން.
6.13 ޖަލުގެ އަންހެން ޤައިދީންނާއި ފިރިހެން ޤައިދީންގެ ދެމެދު ތަފާތުކުރުމެއްނެތި ޖަލުން ލިބެންޖެހޭ އަސާސީ ޙައްޤުތައް
އެއްހަމައެއްގައި ލިބޭނޭގޮތަށް ފޯރުކޮށްދިނުން.
6.14 ޖަލުގެ އެތެރޭގެ ޑިއުޓީތަކުގައި ޙަރަކާތްތެރިވާ ޕްރިޒަންސް އޮފިސަރުން ބޭނުންކުރާނެ އެކަށީގެންވާ މުވާޞަލާތީ ވަޞީލަތެއް
މިހާރުން މިހާރަށް ޤާއިމްކޮށް އެޚިދުމަތް ބޭނުންކުރެވޭނެ ގޮތް ހަމަޖެއްސުން.
6.15 ޖަލުގެ އެކި ހިސާބުގައި ސީ.ސީ.ޓީ.ވީ ކެމެރާ ހަރުކޮށް ޖަލު ރަނގަޅަށް މޮނިޓަރކޮށް ބެލެހެއްޓޭނޭ އިންތިޒާމް ހަމަޖެއްސުން
6.16 ޖަލުގެ ކަންކަން ބަލަހައްޓާ ޕްރިޒަން އޮފިސަރުން ގެ ނިދުމާއި ފެންވެރުމާއި ފަޚާނާކުރުމާއި އަދި މިނޫންވެސް އޮފިސަރުންނަށް
ލިބެންޖެހޭ އަސާސީ ޚިދުމަތްތަކުގެ ޙާލަތު ރަނގަޅުކޮށް އެފަރާތްތަކުން ޖަލުބެލެހެއްޓުމުގައި އަދާކުރަ ންޖެހޭ ޒިންމާތައް
ފުރިހަމަގޮތުގައި އަދާކުރެވޭނޭފަދަ މާޙައުލެއް ޤާއިމްކޮށްދިނުން.
6.17 ޤައިދީންނަށް ފައިދާހުރި އެކިއެކި މަޢުލޫމާތާއި މަސައްކަތް ދަސްކުރުމުގެ ފުރުޞަތުތައް ތަނަވަސްކޮށްދީ ޖަލުގައި
އުނގެނުމާއި އުފެއްދުންތެރިކަމުގެ މާޙައުލެއް ޤާއިމްކުރުމާއި އެކު ޖަލަކީ ޤައިދީންނަށާއި ތަނަށް އާމްދަނީ ލިބޭ
މަސައްކަތެއްކުރެވޭ ތަނަކަށް ހެދުން.
6.18 ޖަލުގެ އެކި ވަޒީފާތަކުގައި މަސައްކަތްކުރާ ޤައިދީންނަށް އެމީހުންކުރާ މަސައްކަތާއި އެކަށީގެންވާ އުޖޫރަ އެއް ދިނުމާއި
ވަޒީފާގެ ފުރުޞަތުތައް އިތުރުކޮށް ހަމަޖެހޭ ވަކި އުޞޫލެއްގެމަތިން ގިނަބަޔަކަށް ވަޒީފާ ލިބޭނޭގޮތް ހަމަޖެއްސުން.
10/ 11

6.19 ޖަލުގައި މިހާރު ޢިމާރާތްކުރެވިފައިވާ ގޭޓްހައުސް ބޭނުންކުރެވޭނެގޮތް ހެދުމާއެކު ޖަލަށްވަންނަ ކޮންމެމީހަކުވެސް
ސްކްރީން ކުރެވިގެން ވަންނަގޮތަށް އިންތިޒާމް ހަމަޖެއްސުން.
-07 ނިންމުން
މާފުށީޖަލަށް މިކުރި ޒިޔާރަތުގައި މިކޮމިޝަނުން ބެލުމަށްފަހު ފާހަގަކޮށްފައިވާ މައްސަލަތަކަކީ، އެތަނަށް
ޒިޔާރަތްކުރެވު ނު ތާރީޚްގައި މިކޮމިޝަނަށް ފެނުނު އަދި ފާހަގަކުރެވިފައިވާ ކަންތައްތަކެވެ. މިކަންތައްތަކުގެ މައްޗަށް
ރިޢާޔަތްކޮށް ރިޕޯރޓްގައި ހުށައަޅާފައިވާ ހުށަހެޅުންތަކަކީ، ކަމާބެހޭ ފަރާތްތަކުން ރަގަޅުކުރަންޖެހޭކަމަށް މިކޮމިޝަނަށް ފެންނަ
ކަންތަ އްތަކެވެ.
މިޒިޔާރަތުގައި ޖަލުގެ މުވައްޒަފުންނާއި ބަންދުގައި ތިބިމީހުންގެ ފަރާތުން މިކޮމިޝަނަށް ލިބުނު
އެއްބާރުލުން ފާހަގަކޮށް ހުރިހާ ފަރާތްތަކަށް ޝުކުރުވެރިވަމެވެ.
29 ޖުމާދަލްއޫލާ 1430 ޙ.
24 މެއި 2009 މ.
11/11